

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 80 fl.
rândul cu litere garmond.

Să stăm la post.

(Dr. E. B.) Mari evenimente, epocale schimbări ne stau înaintă. Un popor, care e în curat cu scopurile sale, trebuie să iee poziție din vreme față cu evenimentele și trebuie să-și croiască în mod conștient, cu bună premeditare, liniile demarcaționale ale acțiunilor sale, pentru că soarta viitorului său depinde dela atitudinea sa corectă sau necorectă, precugetată ori neprecugetată.

Formațiunea nouă în politica externă și anexarea, care acum se efectuează în provinciile ocupate, pot să aibă mare influență asupra întregii monarhii, deci și asupra noastră.

Sporirea elementelor slave în sudul monarhiei va produce o nouă constelație etnografică. Prin aceasta un element de popor, un factor politic ajunge la preponderanță în monarhie, — și în mod necesar să va și valora, — care până aci avea un rol secundar, un rol mai subordonat, iar lucrul acesta nu poate se rămână fără efect și urmări nici cu privire la constelația politice interne a țării.

De egală importanță e apoi și formarea și întărirea statului unitar național bulgar, care, întărind peste tot slavismul, trebuie să impună monarhiei noastre, și în special maghiarimei, o mare circumspecțiune, mai mare decât până acuma. Iar dacă elementele slave, în țară la noi, și în afară de țară, vor căuta să-și afle valorarea în contul și detrimentul elementului maghiar și german, se pot ușor întâmpla schimbări și în politica de naționalitate a guvernelor, pentru că atunci va trebui să iese la suprafață valoarea și importanța elementelor neslave, în prima linie a elementului român, în politica de stat.

De mai mare actualitate decât constelațiunile importante europene, — pentru că sunt nemijlocite, — au

să fie însă pentru noi schimbările în politica internă, în legătură cu reforma electorală.

Cum ni s-a prezintă situația astăzi? Vedem o luptă resolută și statornică din partea claselor dominante, pentru conservarea influenței lor istorice, față de niziunile democratice și naționaliste, pe cari credincioșii „domniei naționale” le declară de contrare statului, deci din acest motiv de foarte primejdioase, iar opiniunea publică maghiară primește de bună și de adevărată ficțiunea aceasta.

Cred, că nu greșesc când afirm, că cei incredințați cu conducerea și reprezentarea politice naționaliste au făcut și fac prea puțin, ori aproape nimic, pentru delăturarea acestei aparențe false, pentru punerea farsorilor și a răspânditorilor de astfel de neadevăruri la locul lor, deci pentru resfirarea bănelilor, că niziunile naționaliste ar fi contrare statului și primejdioase statului, și pentru luminarea publicului maghiar, — de bună credință, dar neorientat în privința aceasta, — față de care de o parte se manifestă un joc frivol, iar de cealaltă parte o nepăsare, o pasivitate păgubitoare de către cei mai calmi la judecată, pe când cei mai tineri și mai înfierbântați se lasă răpiți și de astfel de manifestațiuni, cari nu ajută, ci strică cauzei naționale, pentru că mână apa tocmai la moara contrarilor nostri politici.

Nu e mirare deci, că publicul maghiar, văzând că nu i se dă nici o explicație, nici o rectificare, în schimb însă i se adresează spectatorii, poate că îndreptățite, dar nu de tot oportune, mai ales din partea ziarelor noastre ultraradicale: se pune pe partea celor ce propagă politica șovenă, și crede că-i este atăcată limba și naționalitatea, crede și află de dovedită expectorarea șoviniștilor, cari neîntrerupt strigă: „Uitați-vă și vedeți irendentiștii, trădătorii de patrie, cari ar sorbi na-

țiunea maghiară într-o lingură de apă, dacă nu ar fi cine să-i țină în frâu cu mână de fier.”

Așa se naște apoi legenda despre inimizii interni ai patriei, despre a căror existență publicul credul maghiar e pe deplin convins, precum și despre aceea, că ei trebuie combătuți și zdrobiți, iar la lupta de exterminare ce li se dă, trebuie să-și țină de cea mai stântă datorință să iee parte fiecare Maghiar adevărat.

De aceea, noua lege electorală încă trebuie astfel compusă, ca „dușmanii” să nu se înmulțască și întărească, ci puterea și conducerea să rămână exclusiv în mâinile celor ce apără țara de dușmanii ei interni.

Eu cred, și sunt convins, că dacă în trecut ne purtam altcum, dacă nu permiteam, ca terenul să-l cucerească calomniile, pe cât de răutacioasă, pe atât de sistematică: nu se croia un astfel de proiect de lege monstruos și nedrept, pentru că însuși poporul maghiar, drept la suflet, s'ar fi revoltat în contra plăsmurilor lui, dacă lipsia atragerea atenției sale asupra ținutei dușmanoase a naționalităților și asupra „primejdiei naționale”, isvorâtă din ea.

Am văzut, cum în timpul mai nou s'au dat publicului maghiar cărți în mână, în cari se arată cu citate din izvoare românești, că într-adevăr suntem trădători de patrie, că vrem să ne unim cu România, și să arată și o hartă oficioasă de dincolo, a Dacoromâniei, pentru a se demonstra, că într-adevăr, niziunile tuturor merg spre scopul final, de a ne uni neamul, de a forma o Dacoromânie! Firește, aceea nu se spune, că harta, nu e hartă politică, ci — etnografică!

Faptul e, că ne aflăm în tața unei campanii de rea credință, dar cu scop bine calculat, de a seduce maghiarimea neorientată și credulă și a o pune în șir de bătaie în contra noastră, de sine înțeles, că nu în interesul binelui public.

Pe lângă astfel de premise, dacă nu le combatem cu puteri unite și în mod energetic, cu greu vom putea lua lupta în contra șovinismului cu vre-un succes, și cu greu vom putea convinge țara despre credința poporului român, iar puterea de stat cu greu o putem câștiga pentru o politică mai conciliantă.

Înzadar o spun eu, sau alții, și o scriu în foile cele mai cu trecere din țară, că toate cele spuse despre noi sunt calomnii, și că nu e permis, ca făptuirile și declarațiunile necontrolate ale unor esaltați să se pună în sarcina poporului întreg, detragându-se acestuia încrederea, — căci dacă se spune neîntrerupt despre cineva că e hoț, el hoț rămâne, chiar și dacă îi este suflul ori cât de curat.

Față cu asemenea atentate avem lipsă deci, ca întreaga națiune să fie de un gând și de o simțire, să iee o poziție bine și cu rațiune combinată și stabilită, și la nici un cas să nu se dimită la suspiciuni, la desconsiderarea și discreditarea acelora, cari cu toate că simțesc și ei cu opiniunea publică, cu privire la modul de procedare au altă părere, fie mai bună, ori mai rea. Pentru că lucrul principal nu e, ca tactica să fie aceeași, ci ca cu privire la scop să existe înțelegere între noi. Cel ce vrea binele poporului, e omul nostru, irelevant, că pe ce cale caută să ajungă la scop. Solidaritatea națională, ideea aceasta atât de corectă și de populară, trebuie să fie înțeleasă deci numai cu privire la scop, nu și cu privire la mijloace, și atunci solidaritatea va fi între noi cu adevărat inaugurată și va fi și destul de puternică.

Să nu condamnăm deci pe cei credincioși direcției politice mai moderate, care vrea să se valorizeze tot într-o promovarea scopurilor noastre sincere și mari naționale, pentru că să nu trecem cu vederea, că alte popoare, tocmai prin bifur-

FOIȘOARĂ.

Din istoria Bulgariei.

(Urmare.)

Dela 852, până la 888, a domnit peste Bulgari Boris, principele sub care s'a făcut creștinarea Bulgarilor.

La 927, Petru, fiul fostului rege Simeon, se sue pe tronul româno-bulgar. El căsătorindu-se cu o fată din familia imperială, a cultivat pacea cu bizantinii în tot cursul împărăției lui de 36 ani. El a murit la 963.

După moartea lui Petru, regatul româno-bulgar se stăpânește de către David, Moise, Aron și Samuel, fiii unui comite român foarte influent. Ei domnesc împreună până la 976, dar apol ridică armele româno-bulgare în contra bizanțului. David și Moise cad în luptă. Aron, devenind suspect, se ucide de către fratele său Samuel, și astfel acesta rămâne singur rege asupra Românilor și a Bulgarilor.

Samuel trece Emul și predă Tracia, Macedonia, Tesalia, Grecia și Peloponezul. El ocupă multe cetăți, dintre cari și Larisa, pe ai cărei locuitori îi strămută în Moesia.

Imperatorul bizantin Basiliu al II-lea își propune să înfrângă pe Samuel și să desființeze regatul româno-bulgar. El își adună toate oștirile și pornește către muntele Emul (1083). Samuel îl așteaptă cu armata sa în strâmtoare și-l bate amar. Însă un general de ai lui Basiliu se detașează cu o parte de oștire, încunjură pe Samuel prin surprindere și-l bate. Samuel moare peste puțin, lăsând în locu-i pe fiul său Roman.

Roman, neputând rezista forțelor imperatorului Basiliu al II-lea, regatul româno-bulgar cade sub imperiul bizantin, care își întinde limitele până la Dunăre și la Marea Adriatică (1019).

Deși regatul româno-bulgar căzuse sub bizantini, Românii din Dacia-Mediteraneană nu căzură în același grad de supunere ca Bulgarii. Ei, având în munții Emul multe cetăți din natură tari și multe strâmtoare, nu voiau să știe de Greci și numai acele ordini ale lor le executau, pe cari ei le voiau.

Partea de țară, în cari Românii și după căderea regatului româno-bulgar își conservau libertatea și independența lor, își aveau moșiile, orașele și cetățile lor, se chema Misia. Din acest câmin imaculat a eșit mai târziu libertatea și independența întregului regat româno-bulgar.

După o durată strălucită de aproape trei și jumătate secole (680—1019), se

stinge întâiul regat româno-bulgar. El zace peste un secol și jumătate sub potestatea bizanțului (1019—1185). În acest dureros interval, Românul Petru Delean reușește să răscole pe locuitorii regatului româno-bulgar, deslipește acest regat de către imperiul bizantin, și se proclamă rege (1039). Aceasta fericită separație însă nu durează decât doi ani. Petru Delean moare prin trădarea lui Alusian, cu care împărțise puterea sa regală, și astfel aceste țări din dreapta Dunării cad iar sub bizantini.

Dar puternicul regat româno-bulgar nu era destinat să geamă pentru totdeauna sub corupțul și putredul imperiu bizantin. Era dat renumiților frați români, Petru și Asan, să facă se renască acest regat din obscuritatea în care zăcea și să strălucească de o splendoare mult mai vie la lumina zilei.

La anul 1185 se sue pe tronul bizanțului Isachie Anghel. El voind să se căsătorească cu fiica lui Bela III. regele Ungariei, o fată numai de zece ani, puse imposite grele asupra cetăților și a țărilor, ca să acopere cheltuielile nunții. Aceste apăsătoare contribuții deciseră pe Românii dela muntele Emul să ia armele în contra lui Isachie Anghel. În capul acestei răscobile se puseră doi frați români, Petru și Asan. Românii fiind învingători în primele lor lupte, nu se mulțămesc cu proclamarea libertății numai într-un cerc măr-

ginit, ei întinseră libertatea lor prin satele și orașele cele mai depărtate de muntele Emul.

Aceasta decise pe Isachie Anghel să vie cu forțe numeroase în contra Românilor. Profitând de o negură mare, Grecii cad cu toată puterea asupra Românilor și îi risipesc. Asan trece Dunărea și cere ajutor dela Românii de acolo. Aliat cu Românii din stânga Dunării, el bate cu desăvârșire pe Greci. Moesia era acum cu totul liberă, dar Asan nu se mulțămeste numai cu atât, el liberează și pe Bulgarii și formează imperiul româno-bulgar, astfel precum fusese mai înainte.

De cinci ori după aceasta Isachie Anghel întreprinse cu armele în mână să aducă la supunere pe Români și pe Bulgarii, și să nimicească imperiul lor. Toate luptele sale însă fură deșarte, el fu neconținut învins, perdu multă oaste și bani și riscă de mai multe ori să cadă prins în mâinile lui Asan.

Românii, îmbătați de numeroasele lor victorii, înavuți cu prăzile și armele luate dela Greci, nu se mulțămesc a prăda sate și câmpii, ci atacă chiar cetăți întărite. Astfel ei pustiesc Anghialul, supun Varna, rad partea cea mai mare a Triadiței (Sardica), dăruiește Stumpiu de cetățeni, iau multe prăzi vite și de oameni din Niș.

(Va urma.)

careia luptei au provocat emularea nobilă, care li-a adus succesele politice. Aşa de es. Maghiarii, Croații, Cehii, și alții.

Lucrul principal e, se recunoaștem ca necesitate politică faptul, că publicul maghiar are să fie adus la convingerea, că scopurile noastre sunt îndreptățite și sunt patriotice; pentru că cu toate că sunt puțini încă, se află totuși și acum între Maghiari de aceia, cari întocmai ca și noi, regretă neînțelegerile dintre noi și condamnă cu asprime măsurile nefericite, cari nouă ne cauzează mare amărăciune, iar țării multă stricăciune. Pot arăta o literatură întreagă din declarațiunile a celor Maghiari cu suflet înălțat, cari sunt aderenți ai tinerei acțiuni de pace și cari îndeamnă pe inițiatorii ei se continue lupta grea. Să nu ne mărginim deci numai la informarea poporului nostru, și să nu lăsăm informarea poporului maghiar în grija lui — Mefisto!

Am fost lansat mai de multe ori ideea, că ar trebui să ne adresăm de-a dreptul poporului maghiar cu un manifest, răspândit în multe mii de exemplare. Lucrul acesta ar trebui să-l facă conducătorii nostri, cari ne poartă binele la inimă, încă înainte de a ajunge proiectul despre reforma electorală pe masa dieței, pentru ca amicii nostri să fie din vreme luminați, iar dușmanii nostri să fie aduși din vreme la tăcere. Sprijinească, deși nu în mod activ, cel puțin cu tăcută bunăvoință, fiecare lupta grea a acelor oameni mitei, dar plini de însuflețire, cari în scopul aplanării contrastelor atât de păgubitoare au inițiat o propagandă atât de salutară, și în curând li-se va da prilejul a face experiența, că mult poate face munca neîntreruptă, unită cu scopul curat și cu sincera însuflețire, pentru că deși nu poate repara cu o singură lovitură greșelile și întrelăsarile deceniilor trecute, totuși pe lângă o cooperare sistematică și conștientă, poate face ca învingerea, deși poate mai târziu, să ni-se arete. Pentru că eu sunt convins, că în momentul în care masele mari ale poporului onest și deștept maghiar va vedea, că au căzut jertfă calomniei răutăcioase, și se vor convinge, că nu ne dorim la nici un stat străin, nu vrem să se descompună statul, pe care o mie de ani l-am apărut, cu ele împreună, cu sângele nostru și cu sudoarea noastră, că nu suntem dușmani ai națiunii maghiare, de care ne-a legat soarta în mod nedespărțit, că nu vrem alta, decât să purtăm o luptă legală și patriotică de apărare cu privire la limba noastră, la cultura noastră, la drepturile noastre cetățenești: negreșit că și vor schimba părerea despre noi și va bate ceasul înțelegerei, când popoarele țării acesteia, pătrunse de spiritul viii și proaspăt al democrației patriotice, vor pune umăr la umăr pentru a lupta pentru realizarea adevăratelor interese comune ale popoarelor. Prietini deci, mulți prietini să ne câștigăm, pentru că dușmani avem destui, chiar și între aceia, cari ni-se par că ni-ar fi prietini!

Legea electorală. Mercuri a fost primit în audiență ministrul de interne, contele Andrássy. A stat la Maiestatea Sa un ciaz și jumătate. Cu ocaziunea aceasta domnul ministru a prezentat Maiestății Sale proiectul de lege despre reformele electorale. Maiestatea Sa l-a luat în primire și a promis, că se va pronunța în câteva zile. Proiectul de lege e compus pe baza dreptului plural de alegere, adică cu alegători cu un vot, cu două voturi și cu trei voturi, iar votarea e pe față, nu secretă.

Din România.

"Vatra Luminoasă Regina Elisaveta".

Despre sărbările cari au avut loc în București Duminecă, cu prilejul punerii pietrei fundamentale la prima clădire a "Vetrei Luminoase", cu menirea de a servi ca adăpost coloniei orbilor, putem se da următoarele amănunțe.

Maiestatea Sa Regina Elisaveta a României, inițiatorea și sufletul acestei întreprinderi umanitare, a sosit la București, venind dela Sinaia, la orele 10 dimineața. Era însoțită de principele Carol, principesa Elisaveta, principele și principesa de Wied, și de doamnele de onoare Bengescu și Poenaru.

Când s'a oprit trenul, Maiestatea Sa Regina s'a dat jos și a fost întâmpinată de un număr public ales. I s'au oferit mai multe buchete frumoase de flori.

După ce s'a întreținut puțin cu cei prezenți, Maiestatea Sa Regina și suita au luat loc în patru trăsurile de curte și au plecat spre locul unde se clădește palatul coloniei orbilor, unde întâmpinarea a făcut-o ministrul Stelian, în fruntea unui public iarăși numeros și distins.

Maiestatea Sa Regina a primit și aci un frumos buchet de flori. S'a început apoi numai decât serbarea.

Corul orbilor a intonat "Cântecul vetrei luminoase", iar Maiestatea Sa Regina Elisaveta a rostit următoarea cuvântare:

"Cu inima mișcată ne aflăm împrejurul acestei pietre, destinată să fie cea dintâia a unui lăcaș de pace! Dumnezeu să ajute pe toți cei cari au început cu iubirea lor nesfârșită, aceasta operă, să o înalțe până unde dorim noi s'o vedem.

Aci trebuie să sfârșească o suferință pământească nemărginită. Aci vor găsi mulți oameni, nu numai o vatră și hrana lor de toate zilele, dar de aci trebuie să se răspândească în lumea întreagă o desfătare curată. De aci trebuie să pătrundă lumina vie în sufletele multor greu încercați, și de aci trebuie să isvorească prima iubire, ce se va răspândi peste întregul pământ și prin care o lume de gânduri curate și înalte va înflori și va găsi întreaga sa dezvoltare.

Ne aflăm aci cu o nădejde atât de profundă și tăcută în inima noastră, cu înflăcărea atât de sfântă pentru tot ce este ales, cu o încredere atât de mare în sprijinul lui Dumnezeu, care n'a lipsit niciodată celor cari îl caută — încât nu ne putem îndoi de o izbândă desăvârșită.

Aci, nenorociții cari au fost condamnați de ceilalți oameni să pribegescă ca cerșitori, vor fi cetățeni tot atât de folositori și de liberi, ca și cei cari se bucură de lumina zilei. Aci vor prospera familiile întregi, cari vor servi de pildă, prin munca și sârguința voioasă, tuturor acelor, cari vor peregrina până aci. Acest câmin al orbilor va trebui să fie un atare cuib de pace, încât toți cei cari vor intra aci, să se simtă voioși. Flori și voci de copii veseli să-i întâmpine!

Aci trebuie să se ridice nădejdea, care până acum zăcea în inima multor suferinzi.

Nu putem da lumina soarelui celor cărora Dumnezeu le-a stins lumina ochilor, dar le putem da lumina mai vie a sufletului, a iubirii și a mulțămirei. De o vrea Dumnezeu, această lumină va fi viuă, căci o iubire nemărginită a adus prima piatră aci, precum și daruri dela tineri și bătrâni, dela săraci și bogați, dela muncitori și țărani, dela soldați și copii, dela străini și pământeni. Toate mâinile și toate inimile s'au deschis pentru a crea această vatră. Iată de ce acest lăcaș nu poate fi decât fericit și sfânt.

Mulțămim, mulțămim din nou tuturor acelor, cari au deschis cu atâta dragoste mâna lor pentru a înlesni nefericitorilor o viață atât de bine-cuvântată, în cât nimeni nu va mai uteza să le zică: "Nenorociți!"

Să se bucure de cele de cari se bucură toți. Un câmin întemeiat chiar de ei, un neam iubit, cu fii numeroși, o muzică înălțătoare, dătătoare de bucurie și liniște, grădini înflorite, în mijlocul cărora cei mici vor învăța să guste pacea și unirea. O vorbă rea nu se va auzi în aceste ziduri, nici o desbinare nu se va ivi, de oare-ce toți se vor bucura de aceeași fericire. Aci mâinile se vor strânge cu frăție, se vor prețui unii pe alții, se vor ajuta și își vor face plăcere unii altora, după puterile lor.

Nădăjduim, că copiii cari vor crește aci, orbi sau hărăziți cu lumina ochilor, vor fi de o potrivă folositori țării. Orbii nostri nu vor mai fi o povară pentru nimeni, ei vor fi un sprijin pentru neamul lor, ca și cei cari văd. Nici o umilțică nu va apăsa inimile lor. Cu fruntea sus, ei se vor simți tari și liberi, știutori de muncă

și de puterea ce au dobândit. În colonia noastră, cântecele se vor înălța spre cer cu aceeași veselie și cu aceeași siguranță, că bunul Dumnezeu le va auzi, ca și pe cele ale celorlalți oameni, cărora în aparență pare că le-a dăruit mai mult.

Nu știm de ce această suferință este permisă pe pământ, dar tot atât de puțin știm, de ce sărăcia, boala și moartea lovesc atât de crud omenirea. Dacă lumea întreagă e plină de aceste rele înspăimântătoare, este, ca să ne dea o învățătură de neuitat. Să învățăm deci, că sufletul poate fi mult mai străvăzător, tocmai pentru că ochii sunt închiși, gândurile pot dobândi o luciditate, o putere mai mare, și că omul trebuie să fie prietenul omului, neavând de ce să-l invidieze.

De aci pizme, răul cel mai covârșitor, este isgonit. Toți se vor găsi bine aci, toți vor avea aci un cuib al lor. Lupta pentru viață, pe care orbii nu o pot duce cu armele celor cu vedere, este surghiunită din acest locaș.

Aci voim să mulțămim încă odată din adâncul inimei tuturor acelor, cari ne-au ajutat să punem prima piatră și nădăjduim, că încă câțva timp sprijinul lor binefăcător nu ne va lipsi.

Peste puțin nu vom mai avea să cerem ajutoare! Peste puțin vom fi de sine stătători, câștigând veseli tot ce ne trebuie. Dar și această neatarnare nu ne va aduce la trufie și nu vom uita pe binefăcătorii de eri și de mâine, dela cari au isvorât atâtea daruri mici, încât au format un torent puternic. În scurt timp nu se va mai auzi un orb plângându-se: "Nu pot intra la "Vatra Luminoasă", pentru că am prea mulți copii!... Aci va fi loc pentru toți și toți, fie mare, fie mic, vor lua parte la munca comună. Nu este nici o ființă, oricât de plâpândă, care să nu poată fi folositoare: să nu poată stărpi buruieni, uda flori, învărti o roată, sau hrăni pasări.

Tot de aci vor pleca mașinile noastre de tipar și vor permite orbilor din lumea întreagă să citească tot atâtea cărți, ca și cei cari se bucură de lumina ochilor. Aci știința va fi căutată, arta va fi iubită și adevărul prețuit. Vom încerca în mijlocul lipsurilor, ce parcă ne încunjor, să întemeiem un lăcaș atât de curat și de înalt, încât să fie luat drept perfecțiune, întrucât ea e posibilă pe pământ.

Aci ne vom închina cu bucurie, căci fiecare rugăciune va fi o mulțămire pentru ajutorul vizibil ce ni-s'a dat.

Dumnezeu să întindă mâna sa slăvită asupra acestei petri! Dumnezeu să ne miluiască cu razele lui cele calde, pentru ca totul să sporească și să înflorească, ca în scurt timp acest loc să pară o singură grădină cu flori, un oraș binecuvântat, în care sufletele nu pot fi turburate de nici o ceartă, de nici o ură. Miresme și armonie să încante pe toți, iubirea și unirea să ne îmbărbăteze, recunoștința să ne fie temelia, și iubirea lozinca!

Dumnezeu să binecuvinteze prima noastră lovitură pe această piatră, Dumnezeu să aibă în a sa ocrotire pe copiii sei încercați și să le dăruiască un suflet luminos". (Va urma).

Cronică bisericească.

"Foloasele predicii". Sub titlul acesta publică revista "Viitorul" din Cernăuți, în numărul mai nou, aprecierile următoare:

"Admirabile sunt foloasele predicii pentru preot și popor. Multe suflete se mântuiesc prin predicarea cuvântului divin, multe ofensări ale lui Dumnezeu se împiedecă, multe fapte bune se promovează. În decursul predicii mi-am luat propusuri bune", zic adese ceie au avut ocaziune, să asculte o predică bună.

Un preot a predicat despre ușurătate și a început apoi mărturisirea. Cu inimă înfrântă au venit mulți și au început a se acuza de ușurătate, ceea ce nu făceau mai înainte.

Cine nu cunoaște efectele cele mari ale misiunii poporale? Multe dușmării încetează în urma predicii, multe conflicte familiare se aplanează, multe păcate se îndreaptă, multe abuzuri se cassează.

Predica nu poate fi înlocuită prin nimica. Cetirea unor cărți edificative nu poate înlocui predica. Predica e așazicând, ca o epistolă din patria cerească.

Se poate zice cu tot dreptul, că cel ce n'a auzit predici de mulți ani, e ca un păgân. Mulți devin numai de aceea necredincioși, pentru că n'aud nimica despre credință. Ce a convertit lumea? Puterea cuvântului. Nu cuvântul lui Dumnezeu a pierdut puterea, ci predicatoriul.

Predica e astăzi aproape unica cumpănă contra presei, care dominează toate cercurile. Odată au avut preoții monopopolul cuvântului, acum nu e mai mult așa.

Fiecare redactor își așază amvonul în foaia sa, care are zi din zi o mulțime de cetitori.

Dacă n'ar exista mai mult predica în biserică, am fi ca niște câni muți, cum zice profetul. De aceea, fiecare preot trebuie să poarte mare grijă de predică. Predica e arma preotului. Celce renunță la dăusa, și-a pierdut puterea.

Un preot fără predică, e ca un soldat, ce și-a aruncat armele și o ie la fugă. Vai de așa un preot. El nu înseamnă chiar nimica. El periclitează salutea multora și a sa proprie.

Un predicator renumit, admoniat fiind de amicii săi, ca să nu se mai suie pe amvon din cauza boalei, a răspuns: "Unui ostaș brav i-se cuvine să moară pe câmpul de luptă". El a și murit apoi în urma zelului prea mare.

Ce plenitudine de fericire zăce deci și pentru preot în oficiul de predicator. Predica e pentru preot o școală necontenită de sfințire. Ferice, de trei ori ferice, e acela, care a știut să-și împlinească misiunea în astă privință".

NOUȚĂȚI.

Procesul "Drapelului". Procesul de presă intentat ziarului "Drapelul" din Lugoj, pentru reproducerea în estras a unei scrisori a poetului norvegian Björnson, s'a pertractat Marți în fața curții cu jurați din Timișoara. Acusatul Nicolae Jugănoru a fost aflat vinovat și condamnat la trei luni temniță de stat și 400 coroane amendă în bani. S'a dat recurs de nulitate.

Bursier nou. Comitetul societății pentru crearea unui fond de teatru român a acordat în ședința ținută zilele trecute un ajutor de 1000 coroane domnului Nicolae Brătianu, conservatorist, pentru ca se-și completeze studiile la conservatorul de muzică din Viena.

† Ioan Orestean, paroh gr.-ort. român în Apoldul-mic, a decedat în 20 Septembrie v. c. la ora unu noaptea, în etate de 43 ani. Rămășițele pământești ale defunctului au fost depuse spre vecinică odihnă în 21 Septembrie v. c. la oarele 2 d. a. în cimiterial bisericii gr.-ort. române din Apoldul-mic. Îl gelesse mama Elisaveta, văduva Susana, copiii Mărioara, Ioan și Nicolae, și sora Ana. Odihnească în pace.

Regele Greciei la Viena. La începutul lunii Noemvrie Regele Georg al Greciei va sosi la Viena, pentru a felicita și el în persoană pe Maiestatea Sa Impăratul și Regele nostru din incidentul jubileului de 60 de ani de domnie. Va fi oaspele Maiestății Sale și va avea loquinta în palatul împărațesc din Viena.

Abecedar pentru adulți. Reuniunea de cultură din comitatul Torontál a publicat concurs cu premiu de 500 coroane pentru cel mai bun abecedar, după care s'ar putea face cu succes instruirea adulților în citire și scriere. Comisiunea cenzurătoare s'a pronunțat cu unanimitate de voturi pentru abecedarul prezentat de Csáky Elek, învățător în Budapesta, care dintre toate cele prezentate la concurs a fost cel mai corect și cuprinzător scopului. Abecedarul se tipărește tocmai acum și în curând se va începe pe baza lui instruirea analfabeților — maghiari.

Un jubileu. În anul viitor 1909 se împlinește nouă sute de ani, decând Stefan cel Sfânt, primul rege al Ungariei, a scris documentul de fundare a episcopiei rom.-catolice din Cinci-biserici, existentă și astăzi. Se face deja de pe acum pregătire, ca acest însemnat dat se fie serbat cu mare solemnitate.

Moartea lui Nodzu. Cunoscutul general japonez Nodzu, care în războiul ruso-japonez a făcut multe bravuri și a raportat mari învingeri asupra trupelor rusești, a decedat în Tokio. A fost înmormântat cu mari onoruri militare.

Instalare. Episcopul nou reformat din Dobrețin, domnul Erőss Lajos, va fi instalat în noua sa demnitate în 17 Noemvrie. Se va ține cu ocaziunea aceasta sinod bisericesc, în care noul episcop își va expune programul de muncă, apoi se vor face recepțiunile și se va ține un banchet obicinuit, cu toate. La banchet vor participa mai multe sute de persoane.

Sfintire de biserică a fost în 18 Octomvrie n. în *Ernea săsească*. A fost săvârșită de P. C. Sa, Protosincelul *Dr. Miron E. Cristea*. Raport amănunțit aducem în numărul viitor.

Expoziția de copii din Poiana. La cererea comitetului central al „Reuniunii rom. agricole sibiene”, comitetul central al „Asociațiunii” a pus la dispoziție 75 cărți cu conținut igienic care să fie distribuite la expoziția de copii, ce se va ținea Marți la 27 Oct. n. c., în frunța comună Poiana. Fotografii din Sibiu Fischer va însoți pe comitetul Reuniunii agricole la Poiana spre a fotografia copiii premiați. Pe lângă aceștia, se vor mai fotografa: o grupă de moșnegi cu vârsta înaintată, o grupă de băieți în floarea vârștii, o grupă de juni, alta de june, membrii diferitelor așezăminte din Poiana și mai multe grupe de copii, toate cu scop de a-le răspândi în lumea cultă, pe calea revistelor ilustrate.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășianu” pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit: Traian Păcală, învățător în Galați, 20 bani, Trandafir Dragomir, paroh în Arpașul-inferior, 1 cor., Petru E. Popp, paroh în Pocola și soția sa Silvia n. Papp, 2 cor., Ioan Conora, paroh în Boholt, 1 cor., și Dr. Aur. Crăciunescu, profesor sem., 20 bani.

Alegere de preot. Ni se scriu următoarele: După ce în 18 Octomvrie n. a avut loc în *Cărpiniș* o zi de mare însemnată și bucurie, căci i-a succedat a-și alege preot în locul fericitului *Grigoriu Sima*, care prin o muncă cinstită și întinsă a deșteptat poporul din acea comună istorică într-atât, încât poporul acesta pătruns de iubirea de lege și neam a dat dovadă cu ocaziunea tuturor acelor mai însemnate — bisericesti și naționale, — că e conștient de chemarea sa, fiind totdeauna unul pentru toți și toți pentru unul. Tot așa și de astădată, toți sau grupat în jurul unei persoane dintre 5 concurenți, alegând cu totalitatea voturilor pe candidatul *Pompiliu Piso*, și așteptând cu tot dreptul, ca nou alesul să fie un demn urmaș al fericitului și binemeritatului părinte *Sima*.

Dela gimnaziul din Beiuș. În anul trecut elevii din clasa a opta gimnazială din Beiuș s'au pus în grevă, din motivul, că erau reu tratați din partea profesorilor. Ministrul de culte și instrucțiune publică, luând act depre acest fapt, a ordonat cercetare disciplinară. Episcopatul gr.-cat. rom. din Oradea-mare însă a protestat, sub cuvânt, că gimnaziul din Beiuș îi aparține lui, deci lui îi compete și dreptul de a efectua cercetarea necesară și de a aduce hotărâri și sentințe. Ministrul de culte și instrucțiune publică a aflat de îndreptățită cererea episcopatului gr.-cat. din Oradea-mare și i-a trimis actele, ca se rezolvese afacerea și se facă raport ministrului.

Expoziția de poame din Avrigh. Ni se scrie: Timpul de tot nefavorabil, zăpada, ce a început să cadă de Luni dimineața, împiedică școalele din comunele învecinate dela cercetarea expoziției. Eri, Mercuri, au cercetat expoziția copiilor de școală din Bradu, sub conducerea învățătorilor lor. În zilele din urmă ne au onorat între alții cu vizita dl. prim-președ. Dr. Victor Schuster, silvicultorul, veterinarul cercetător și un inginer din Călnădie, dl. inspector de vite Dr. Lackner, căpitănenul Hollium din Sibiu, mai mulți Sebeșeni și Porumbăceni, cari au admirat și au lăudat mult expoziția de poame și cea de lucru de mână. Speranțe avem de numărătoasă cercetare pentru ziua de Duminecă, când dl. I. de Preda își va ține discursul despre pomărit și foloasele lui și când se va face distribuția premiilor și închiderea solemnă a expoziției.

Constituire. Societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blej s'a constituit pe anul 1908/9 în felul următor: Președinte: Iuliu Maior, teol. an. IV. Vicepreședinte: Octavian Bugner, teol. an. III. Secretar: Onoriu Savu, t. an. IV. Casier: Nicolae Crăciun, t. an. III. Controlor: Longin Corcheș, t. an. II. Arhivar: Octavian Mihăilescu, t. an. III. Bibliotecar: Victor Neamț, t. an. II. Notar: Nicolae Vescan, t. an. I. Vicebibliotecar: Emilian Cosma, t. an. I. În comisia literară: Iuliu Căpălnăscu, t. an. IV. Cornel Popa, t. an. IV. Nicolae Costea, teol. an. III. Vincen. Pandrea, t. an. III. Alexandru Lupean, t. an. II. Ștefan Suciu, teol. an. II. Teodor Groza, t. an. I. Ioan Fătu, t. an. I.

Colera. În urma frigului și a ninsorii din Petersburg, colera nu mai cere victimele de mai înainte. Cu toate acestea, se bolnăvesc și acum câte 50—60 persoane la zi, dintre cari cam jumătate mor.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hameburg, din numărul acestor foii noastre. Acestor, ca și a căștigat un renume bun prin solvarea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurimi, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului, de pe pagina la patra a acestui ziar.

Cea mai mare putere naturală vindecătoare, cunoscută de toată lumea, e electricitatea. Autorități medicale special recunosc electricitatea, ca singurul mijloc de vindecare folositor și sigur. Creerii și trupul omenesc compun bateria electrică, nervii conducerea electrică. — Simțământul prim de nervii compune mersul electric, prin mișcare organelor se bazează pe electricitate. Este fapt constat, că în cele mai multe cazuri de boală, electricitatea e metodela de vindecare. Se folosește cîtea electricitatea. „Electro-Vitalizer” e cel mai ideal aparat electric de vindecare, ceea ce se descrie amănunțit în cartea acum apărută: „Metoda electrică modernă de vindecare”. Acest tratat folositor se trimite gratis și franco în plic închis prin inst. „Electro-Vitalizer” ord. med., Budapesta, Károly körút 2. Mezzanin 56.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi, în 24 Sept. n. c., „Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu” și-a ținut a 9-a ședință literară. Președintele Tordășianu, raportându-se la evenimentele mai de seamă dela ultima ședință încoace, ne relatează a plăcut ca întotdeauna. Tînărul sod. măsar, Cosma I. Iancu, pășind pentru prima oară pe podul, s'a achitat destul de bine cu anecdota „Găsiș iapa” de Speranță și nădejde. Dăvara Hedviga Moga, ne-a cântat și ne-a declamat spre mulțămirea generală. Notarul S. Duca ne-a citit bucată „Donaș Eugenia” din „Biblioteca copiilor”. „Dăvara Eugenia Roman ne-a fermecat cu „Leano dragostile noastre!”, dar ne supără, că prea arareori ne delectează cu vocea curată și de tot simpatice. Cântările solo ale dlui Stanciu, au fost ca în totdeauna, — înălțătoare.

După sortarea alor 15 cărțile între participanți, dl Tordășianu ne invită la ședința din 29 Octomvrie n. c.

„Dzeu vede.”

pentru a-și da copiii și cu pregătire, ca a dsa, la meserii. Din parte-i dl Tordășianu îi dăruiește un ciocan și o pârchee aducere din ținta, ca acestea să-i fie de folos de amintire de zilele petrecute între noi și de serviciile aduse cauzei meseriașilor și Reuniunii.

Cum dirigentul Populii noastre, harnicul învățător C. Popa, care 11 ani a asudat, ca un adevărat apostol, pentru instruirea corului, obosit de munca intensă, s'a refraș dela conducerea corului așa zis profan și rămânând numai ca conducător al corului bisericesc și funebrel, dl Tordășianu relevă vrednicia acestuia împreună muncitor, pe care Reuniunea trebuie să-l numere între cei cari grele și mari jertfe au adus pentru clasa noastră de mijloc și promite a face cu altă ocazie aprecierea vredniciei dascălului meseriașilor noștri, a bunului C. Popa. Tot asemenea o va face față cu alt om bun și înțelept meseriaș, cu dl Petru Ilies, compactor, cel cu număratoarele daruri făcute Reuniunii și multor membri ai ei, care spre durerea noastră, și-a mutat domiciliul în Râm. Vălcii.

De încheiere dl Tordășianu bineven-tând cele 155 persoane prezente, dă cuvântul notarului St. Duca, care ne înfațișază lucrările administrative ale Reuniunii din luna Septemvrie, ear după dsa un cor improvizat, sub conducerea harnicului I. Stanciu a intonat o frumoasă cântare. Sodalul pantof. A. Bozo a „produs mult haz cu „Țiganul și berbecu” și mai în urmă cu „Amestecul de limbi în târgul Mediașului”. Mult a plăcut dl A. Alexandru în anecdota „La sculă dela mănăstire” de Cosbuc. Mitica Ana Stanciu, flica cântărețului Stanciu, în poezioara „Cartea română” a fost nu se poate mai draguță. Dl Ișan, pilar, e de prisos s'o mai spun, a plăcut ca întotdeauna. Tînărul sod. măsar, Cosma I. Iancu, pășind pentru prima oară pe podul, s'a achitat destul de bine cu anecdota „Găsiș iapa” de Speranță și nădejde. Dăvara Hedviga Moga, ne-a cântat și ne-a declamat spre mulțămirea generală. Notarul S. Duca ne-a citit bucată „Donaș Eugenia” din „Biblioteca copiilor”. „Dăvara Eugenia Roman ne-a fermecat cu „Leano dragostile noastre!”, dar ne supără, că prea arareori ne delectează cu vocea curată și de tot simpatice. Cântările solo ale dlui Stanciu, au fost ca în totdeauna, — înălțătoare.

După sortarea alor 15 cărțile între participanți, dl Tordășianu ne invită la ședința din 29 Octomvrie n. c.

„Dzeu vede.”

Pentru economii nenorociți de pe Valea-Hârtibaciului.

La apelul nostru pentru ajutorarea economiilor noștri nenorociți prin grindină au binevoit a dăru: N. N., 5 cor., N. N., 2 cor., C. B., 1 cor., Victor Onișiu, comers., dr. I. Popp, medic de stab. sup., ficelare Căte I. Popp, Paul Muntean, c. și r. cloare penz., 4 cor.; Il. Sa Dr. At. Marienescu, 2 cor.; Demetriu Popovici, director școl. în Sadu, 1 cor.; Dr. Ilie Iancu, medic în Tâlmaci, 5 cor. Suma încusă 222 cor. — contribuiri să mai primese la subscrisul comitet.

Sibiu, 24 Octomvrie 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pantaleon Lucuța
președinte.

Vic. Tordășianu
secretar.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Convoc conferența preoțească a tractului Sebeș pe Luni 3/16 Noemvrie a. c. în Sebeșul săsesc, cu următorul

Program:

1. La 8 oare a. m. S. Liturgie cu invocarea Duhului sânt. Servește capelanul Titu Morariu din Berghin.
2. Predica: Pentru Dumineca XXII după Rusalie, despre milostenie, în scopul înființării de fonduri bisericești, de Eugen Imbăruș, capelan în Ohaba.
3. La 10 oare a. m. deschiderea conferenței în școală.
4. Discuțiune asupra serviciului divin și a predicii.
5. Ordinațiuni și decisiuni consistoriale.
6. Ordinul consistorial Nr. 5230 B. pentru înființarea de fonduri bisericești.
7. Rapoartele preoților despre activitatea pastorală.
8. Tema: a) „Cum să se poarte preotul și cum să alice cetele și rugăciunile etc.”, de G. Perian; b) „Îndatorirea preotului față de școala confesională”, de

Maxim Vulc; c) „Atitudinea preotului față de credincioși cu privire la posturi”, de Ioan Bena; d) „Năsrâmba preoțești”, de Nicolau Cărpinișan.

8. Designarea temelor pentru anul viitor.

9. Eventuale propuneri.

Preoții cari n'au așternut încă rapoartele despre activitatea pastorală, să le aștearnă în 8 zile.

Sebeș, 5/18 Octomvrie 1908.

Sergiu Medean
protopresb.

Cărți și reviste.

Căldarul arhidiecezan

pe anul 1909, a apărut în tipografia arhidiecezană din Sibiu, cu un cuprins bogat și variat. Pe lângă șematismul autentic al bisericeii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania se află în căldarul arhidiecezan: Evidența pentru oficiile parohiale, protopresbiterale, pentru clerici și învățători. Dispozițiuni normative pentru esamenale private din cursurile pedagogice. Din regulamentul pentru facerea esamenului de calificare învățătoresc. Din instrucțiunea pentru fondul de pensii al arhidiecezei gr. ort. române din Transilvania. Învățătorul ca soldat etc. Partea literară cuprinde lucrări eșite din condeele celor mai buni scriitori români. Partea ultimă a căldarului cuprinde însemnarea târgurilor din Transilvania și Ungaria și o mulțime de anonturi de tot felul. Prețul unui exemplar 80 fileri.

Poșta ultimă.

Pacea e asigurată.

Ultimele știri ne spun, că Turcia a luat la cunoștință anexarea Bosniei și Herțegovinei, precum și faptul, că sangia-cul Novi Bazar îi s'a dat îndărăpt. Asemenea a luat la cunoștință și independența Bulgariei și ridicarea ei la regat, după ce i s'a dat asigurarea, că cu privire la liniile ferate din Rumelia, va fi rebo-nificată. Intervenirea puterilor mari europene nu mai e deci necesară.

Poșta redacției.

Dlul P. M. în P. Credem, că e așa cum ne scrii, dar nu mai lungim vorba. Iși va spune părerea forul competent.

Dlul I. B. în C-S. Sunt foarte juste păreri de ai, dar n. se putem publica, pentru că prea s'ar supăra cei atinși.

Teatru german.

Sâmbătă: „Fledermaus”, operetă.

Garanție pentru curățenie
30.000 coroane.

În bucătărie și în casă

se curăță tot ce în general se poate curăți și spăla, numai cu

Săpunul Hirsch alui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit și conștiințos. El posedă o extraordinară putere de spălat și e curat și liber de orice alte mestecături stricăcioase, ceea ce se garantează. De aceea se poate folosi fără grije la orice scop de curățire, și acolo se poate folosi unde săpunul obicinuit arbițe sau unde trebuie o deosebire abize.

(155) 7—8

Nr. 11749 Plen. 1908.

[304] 1—3

CONCURS

In scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1909 din fundațiunea „Andronic”.

I. Pentru învățăcei de orice meserie.

II. Pentru sodalii deveniți de atari în decursul anului 1908.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni maeștri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Carte de botez.

2. Atestat dela comună, despre averea proprie, ori a părinților.

3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat: câți prunci minori sunt în familie, câți cercetează școala și câți mai sunt la meserii.

Concurenții pot fi numai Români ortodoxi născuți în arhidieceza Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Învățăceii:

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) adeverință dela măestrul despre sporul, ce-l arată în meserie despre diligență și purtarea morală;

Contractul trebuie aclus la cerere în original, sau în copie autenticată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățel în anul 1908, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (ari. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor multămitor, ceea ce vor dovedi ori cu cartea de lucru, ori cu adeverință dela măestrul;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferați.

III. Sodalii cari sunt în condițiuni de a deveni maeștri:

a) să aibă certificatul de măestrul;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calif, ceea ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverință dela măestrului, la cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voește să se așeze ca măestrul, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere ca cere-rile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1908 st. v.

Acei concurenți cu studii gimnaziale și reale, cari se vor aplica ca învățăcei la sculp-tura de lemn, bărdășit și zidărit sau vor fi aplicați deja ca învățăcei, ori ca sodali în aceste meserii și cei din urmă vor să se perfecțio-neze în meseria lor, în atelier mai mari, în cari să poată câștiga praxa recerută vor fi considerați cu ajutoare mai mărișoare.

Cereri neinstruite în regulă și cele întrate după termen nu se vor lua în consi-derare.

Sibiu din ședința plenară a Consistoru-lui arhidiecezan, ținută la 5 Octomvrie 1908.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 914/1908 protp.

[301] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului vacant de paroh în parohia de clasa II. Vărd, pro-topresbiteratul Agnitei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform nor-melor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul susindicat și cu prealabila încunoaștințare a acestuia, să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbă-toare în biserică pentru a cânta eventual a oficia și cuvânta.

Agnita, 1 Octomvrie 1908.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Agnitei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

In cancelaria subscrișului se pri-mește un

candidat de avocat

dela care se recere să aibă praxă deplină.

Dr. Měrő Samu,
Borosjenő.

(303) 1—3

Aviz!

La Pârv Todor în Ternova, comitatul Arad, Nrul. casei 15, se află de vânzare tot felul de

altoi de vițe americane,

se vând și uscați cu rădăcină și fără rădăcină, după dorință. (293) 2—10

AVIZ.

Subscrisa aduc la cunoș-tința On. public, că la mine se află en gross și en detail vinu-rile cele mai bune și curate de masă, unde se capătă și cost bun. atât amează cât și cină, pe lângă prețuri moderate în și afară de casă. (240) 7—10

Rog sprjiinul On. public

Serviciu
prompt.

Sofia Steiner
Hecht gasse Nr. 44.

Câștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

Anunț
de noroc!

Câștigurile
le garan-tează statul.

Invitare la participarea
Șanselor de câștig
garantate de statul Hamburg marelui loterii de
bani în care

9 mil. 841,476 Mărci
cu siguranță trebuie câștigate!

Câștigurile principale ale acestei loterii cu
privilegiu sunt următoarele: Cel mai mare câș-
tig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiu à 300,000 Mărci.

1 „ „ 200,000 „

1 „ „ 60,000 „

1 „ „ 50,000 „

1 „ „ 45,000 „

1 „ „ 40,000 „

1 „ „ 35,000 „

1 „ „ 30,000 „

1 Câștig 100,000 „

1 „ „ 60,000 „

1 „ „ 50,000 „

1 „ „ 40,000 „

1 „ „ 30,000 „

7 Câștiguri 20,000 „

1 Câștig 15,000 „

11 Câștiguri 10,000 „

46 „ „ 5,000 „

103 „ „ 3,000 „

163 „ „ 2,000 „

539 „ „ 1,000 „

693 „ „ 300 „

181 „ „ 200 „

In total conține loteria, care constă din 7
clase, 100,000 losuri cu 48,405 câștiguri și 8
premiu, așa încât aproape jumătate din toate
losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul
cel mai norocos de 50,000 m., se urcă în cl.
II-a la 55,000 m., în cl. III-a la 60,000 m.,
în cl. IV-a la 65,000 m., în cl. V-a la 70,000
m., în cl. VI-a la 80,000 m., în cl. VII-a la
600,000 m.

Pentru cl. I. a cărei tragere se stabilește
oficios, costă
losul original întreg . . . Cor. 7—
losul original de jumătate „ 3 50
losul original de un sfert „ 1 75

Depunerile pentru clasele următoare, pre-
cum și conspectul exact al câștigurilor se pot
vedea din planul de loterie oficios, provăzut
cu emblema statului, care la cerere îl trimiț
gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela
mine imediat după tragere lista oficioasă.
Plătirea și trimiterea câștigurilor
se face din partea mea direct interesatului în
cauza prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandă rog a se face prin mandat po-
stal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comanda din cauza tra-
gerii apropiate, cel mult până la

30 Octomvrie

cu toată încrederea la (291) 5—5

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

Nr. 160/1908.

[298] 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 12
zile dela prima publicare în „Telegraful Ro-
mân” pentru ocuparea postului de învățător
la școala noastră din Beia — filia la Archita
(Erked).

Emolumentele sunt 400 coroane dela
stat, 100 coroane din repartiție dela popor,
100 coroane din lada bisericei, 5 ferdele de
grâu, 5 feldere de ovăș și 2 stângini lemne
de foc pentru învățător.

Învățătorul ales este deobligat a fi și
cantor în regulă la biserică și la toate func-
țiunile, dela cari va căpăta a 5-a parte din
venile stolari.

Cereri instruite conform legii să se
trimiță subsemnatului oficiu protopresbiteral.
Cohalm, în 4 Octomvrie 1908.

Oficiul protopresbiteral al Cohalmului
în conțelegere cu comitetul parohial din Beia.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 580/1908

[302] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învă-
tător ambulant dela școala diu comunele
Luncoiul de sus și Podele să scrie conc-
urs cu termen de 15 zile dela prima pu-
blicare în „Telegraful Român” pre lângă
salar de 600 cor. din repartiție și anume:
300 cor. dela comuna Luncoiul de sus și
300 cor. dela comuna Podele, cuartir, și
lemnele de lipsă pentru încălzit.

Concurenții au să aștearnă în termi-
nul deschis, cererile instruite conform nor-
melor în vigoare. Cei cu praxă au să ală-
ture documente de serviciu neîntrerupt,
eventual a dovedi, că din ce motiv a în-
trerupt praxa.

Brad, la 2 Octomvrie 1908.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere
cu comitetul parohial.

Vasiliu Dămian
protopresb.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 34,

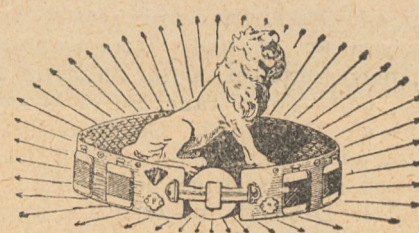
pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din
material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz
de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească,
căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[25] 29—52

Este în general cunoscut, că

ELECTRICITATEA

folosită în forma și puterea adevărată este în
prezent cel mai sigur factor vindecător, în spe-
cial în casuri de nervositate, neurastenie, reu-
matism, dureri de spate și cap, dureri de stom-
ach și intestinale, slăbiciune de inimă, paralisare
etc. și tot felul de slăbiciuni.

Aceste două favoruri sunt împreunate în cel mai
genial chip în ELECTRO-VITALIZER-ul nostru.

De simțiți dar, că vă e sănătatea atinsă, că
vă dispar puterile, nu întârziati a vă adresa cu

toată încrederea institutului nostru condus de medici și dacă trimiteți cuponul acesta,
primiti în plic închis gratis și franco, opul nostru bogat ilustrat, despre: „Trata-
mentul electro-terapiei moderne”.

(287) 4—4

Institutul Electro-Vitalizer ord. de medici, Budapesta, Károly körút 2. Mezzanin 56.

DI Gavril Herczeg din Karásond, serie:

Folosirea de 6 luni a aparatului Elektro-
Vitalizer, mi-a scăpat pe soară mea de urmă-
toarele suferințe: nervositate, dureri de cap,
bătăi de inimă, oboseală, lipsă de apetit și de
simțirile de spaimă; pentru ceea ce prea st.
Dle Doctor vă sunt dator cu cea mai mare
recunoștință. Aparatul îl voi recomanda cu cea
mai mare căldură. Vă dau voie a da această
epistolă publicității, căci conținutul ei corăș-
punde pe deplin adevărului.

Coupon pentru carte gratuită.

Cătră Institutul Electro-Vitalizer ord. de
medicii, Budapesta, Károly körút 2. Mezzanin
56. Vă rog trimiteți mi opul: pentru domni,
pentru dame.

Un tratament asupra electro-terapiei-moderne,
gratis și franco în plic închis.

Numele: _____
Adresa: _____

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor
stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți
ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite
spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, in-
dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind
astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt re-
comandate (150) 18—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe
rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în
partea superioară — ca violina — cu găuri ca fi-
gura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai lim-
pede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de
cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel
că un clopot patentat de 327 kg., este egal
în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul
vechiu. — Mai departe se recomandă pentru face-
rea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopo-
telor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.
Prețcuranturi ilustrate gratis.

